

Spis treści

Wprowadzenie	9
Co wchodzi w skład krwi, gdzie ona powstaje i do czego służy?	11
Czego można się dowiedzieć z badania morfologii krwi obwodowej?	15
Hemoglobina	16
Krwinki czerwone	17
Retykuloocyty	18
Hematokryt	19
Krwinki białe	19
Leukopenia	20
Leukocytoza	20
Rozmaz krwinek białych	22
Płytki krwi	22
Czym jest szpik, jak się go bada i dlaczego?	25
Gdzie w organizmie znajduje się szpik?	26
Dlaczego i jak wykonuje się badanie szpiku?	27
Najczęstsze choroby układu czerwonokrwinkowego	29
Podział niedokrwistości	30
Diagnostyka niedokrwistości	30
Niedokrwistości spowodowane zaburzeniem wytwarzania krwinek czerwonych	31

Grupy ryzyka wystąpienia niedokrwistości z niedoboru żelaza	31
Profilaktyczne podawanie żelaza	32
Dieta w niedokrwistości z niedoboru żelaza	33
Niedokrwistości spowodowane brakiem kwasu foliowego	33
Niedokrwistości spowodowane zaburzeniem czynności szpiku (niedokrwistości hipoplastyczne i aplastyczne)	34
Wrodzona aplazja układu czerwonych krwinek (niedokrwistość Diamonda–Blackfana)	34
Niedokrwistość aplastyczna	35
Objawy niedokrwistości aplastycznej	36
Rozpoznanie niedokrwistości aplastycznej	36
Leczenie niedokrwistości aplastycznej	36
Niedokrwistości hemolityczne	37
Podział niedokrwistości hemolitycznych	37
Objawy niedokrwistości hemolitycznej	38
Niedokrwistości spowodowane utratą krwi	38
Leczenie niedokrwistości z powodu utraty krwi	39
Czerwieńca prawdziwa i nadkrwistość wtórna	40
Badania dodatkowe	41
Leczenie	41

Najczęstsze choroby układu białokrwinkowego 43

Najczęstsze choroby układu płytkotwórczego 47

Małopłytkowość	47
Nadpłytkowość	50

Proces krzepnięcia krwi i jego zaburzenia 53

Wrodzone zaburzenia krzepnięcia	54

Choroby nowotworowe układu krwiotwórczego i chłonnego 59

Biaączki	61
Ostra białaczka limfoblastyczna (ALL)	62
Ostra białaczka nieлимfoblastyczna (ANLL)	65
Przewlekła białaczka szpikowa (CML)	66
Nieziarnicze chłoniaki złośliwe (NHL)	67
Choroba Hodgkina	68

Badania diagnostyczne wykonywane u dzieci przy podejrzeniu choroby nowotworowej układu krwiotwórczego	71
Morfologia krwi obwodowej z rozmazem	71
Biopsja szpiku	71
Nakłucie lędźwiowe (punkcja lędźwiowa)	72
Tomografia komputerowa i rezonans magnetyczny	72
Ultrasonografia (USG)	72
Elektroencefalografia (EEG)	73
Elektrokardiografia (EKG)	73

Metody leczenia chorób nowotworowych układu krwiotwórczego u dzieci	75
Chemioterapia	75
Radioterapia (naświetlania)	75
Leczenie chirurgiczne	76
Przeszczepienie komórek macierzystych (przeszczep szpiku)	76

Kto może zostać dawcą szpiku i jak przebiega procedura jego pobierania?	79

Objawy niepożądane (uboczne) występujące w trakcie leczenia chorób nowotworowych	81
Wczesne objawy niepożądane chemioterapii	81
Późne powikłania chemioterapii	82
Skutki niepożądane radioterapii	83

Leczenie wspomagające pacjentów z chorobami nowotworowymi	85

Cewniki centralne – dobrodziejstwo czy zagrożenie?	86

Żywienie dziecka chorego na nowotwór	89

Problemy psychologiczne występujące w rodzinach dzieci przewlekle chorych	91

Towarzystwo dziecka przewlekle choremu i jego rodzinie*	93
Co powinno usłyszeć chore dziecko?	95

---

*Napisała Jolanta Zbrożek.

Rodzice	97
Rodzeństwo	99
Jacy powinni być rodzice chorego dziecka?	100
Dziecko wobec śmierci	101
Najczęściej zadawane pytania	107
Słownik terminów medycznych	119
Literatura dla zainteresowanych	123